

Državni izpitni center

M 2 1 1 6 4 3 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA IN TEORIJA GLEDALIŠČA IN FILMA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 4. junij 2021

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	8	♦ Dane Zajc	1
		♦ 1972	1
		♦ Pekarna	1 Upošteva se tudi odgovor Ljubljana.
		♦ 3 dejanja; eno dejanje je sestavljeno iz treh slik, ostali dve dejanji sta razdeljeni na prizore s podnaslovi	1 + do 2 za dodatna pojasnila
		♦ poetična drama	1
		♦ Lado Kralj	1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	3	♦ S to predstavo se vzpostavi ritualno gledališče . Glavni gibalec novega gledališča je bil igralec , ki je iskal navdih v kolektivu. Igralec je moral izkusiti temeljna doživetja, ki so mu pomagala graditi določeno vlogo. Člani skupine so postali izvajalci rituala. Do svojih gibov, besed, občutij so prišli s pomočjo improvizacije .	Rešitev se razširi tudi z navedbo Richarda Schechnerja in drugih predstavnikov/skupin ritualnega in avantgardnega gledališča.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	4	♦ Dramsko besedilo se dogaja v različnih resničnostih in ukinja mejo med izkustveno možnim in iracionalnim. V njem so sanjski prizori , ki jih v principu nosi Starka, ti pa se izmenjujejo s prizori iz resničnega življenja . Prizori se med seboj mešajo in prelivajo , vstopajo en v drugega tako, da se s tem vzpostavlja nova časovna in prostorska dimenzija .	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	9	♦ brez srca ♦ po štirih ♦ nezaupanje/nevarnost ♦ ranljive točke ♦ drugačen (od tega) ♦ utrujen od zunanjega sveta ♦ lastnega popotovanja ♦ identiteto/osebnost ♦ slutnje	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	8	♦ Potohodec je bitje, ki je vezano na instinkte in življenjskost . Samega sebe označuje kot žival . Zavzema se za svobodo in ni vezan na človeške stvari , ki jih spleta srce. Ni vezan na nič in na nikogar. Hodi po štirih . Pravila sveta mu ne pomenijo nič, zato v tej igri tudi ne more nič izgubiti. Ženska je vodja organizacije , ki trpinči vse živeče in predeluje mrlične. Ima pravila in se jih strogo drži . Potohodca vidi kot žival in se ji tudi gnusi. Potohodca želi na vse načine uničiti , ga tudi zvbati v posteljo, a ji ne uspe. Zato se obrne na Iskavca, a se s tem tudi na njega naveže in zapade v čustveno krizo .	Za oznako Potohodca do 4 točke. Za oznako Ženske do 4 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Očesi postave sta v službi Ženske in Organizacije. Predstavljajo sistem oblasti in diktaturo. V 60. letih 20. stoletja je v takratnem jugoslovanskem prostoru vladal komunizem. Omenjena Organizacija predstavlja tedanjo oblast, ki je vse nadzorovala, Očesi postave pa tajno policijo, ki je izvajala ukaze in tudi likvidirala ljudi, če je bilo potrebno. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	10	<ul style="list-style-type: none"> ♦ (GPF) je bilo neločljivo povezano s študentskim gibanjem v Ljubljani, in sicer od leta 1969 do 1972. Lahko ga opredelimo kot eno izmed kulturniških dimenzij znotraj gibanja, podobno kot to velja tudi za skupino OHO, ki je prakticirala konceptualno umetnost. V dveh letih obstoja gledališča 1969–1970, katerega jedro so sestavljali pesniki skupine 442, in v času poznejšega gledališča z istim imenom, ki ga je vodil Tomaž Kralj 1970–1975, se je zvrstilo veliko nastopajočih: pesnikov, študentov komparativistike (Milan Jesih, Ivo Svetina, Matjaž Kocbek, Tomaž Kralj, Ferdinand Miklavc), bodočih slikarjev (Junoš Miklavc, Bard lucundus), bodočih igralcev (Barbara Levstik, Jožica Avbelj), glasbenikov (Lado Jakša, Milenko Arnejšek - Prle). Šlo je za družbeno gibanje, ki je bilo neločljivo vpeto v študentsko gibanje, saj so bili skoraj vsi "Pupilčki" med njegovimi ključnimi akterji. Seveda ni treba posebej poudariti, da je v gledališču nastopalo največ študentov s Filozofske fakultete. Gledališče, ki je nosilo pred nazivom Gledališče Pupilije Ferkeverk pridevnika avantgardno ali eksperimentalno, je bilo namreč amatersko, v njem pa so nastopali študentje. 	Za vsak pravilen podatek 2 točki, skupaj do 10 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1969 ♦ eksperimentalni ♦ Gratilirani možgani Pupilije Ferkeverk ♦ Karpo Godina ♦ Dušanom Jovanovičem 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Jožica Avbelj 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ D ♦ E ♦ B ♦ C 	
	1	♦ Veliki briljantni valček	
	2	♦ V Jančarjevem delu prav tako nastopata 2 predstavnika oblasti , izvedenca za metafore, ki preverjata simona. Pregledujeta njegove stvari, najdeta razglednico in prepričujeta Volodjo, da ostane zaprt. Tako kot se Očesi postave trudita, da delata po pravilih in uničujeta življenje, tako izvedenca onemogočata življenje Simonu.	
Skupaj	7		

Skupno število točk IP 1: 62

IZPITNA POLA 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	♦ dokumentarni film	(Možen je tudi odgovor cinéma vérité.)
	5	pet od: ♦ izhajanje iz realnosti ♦ snemanje dejanskega dogajanja ♦ prikazovanje resničnih oseb v njihovih okoljih ♦ snemanje na lokaciji ♦ snemanje zvoka v živo ♦ spontanost, prepuščanje dogodkom ♦ zavedanje nastopajočih o prisotnosti kamere ♦ osredotočanje na družbene in politične teme ♦ ipd.	Za vsako značilnost 1 točka.
1.2	4	♦ Vrsta dokumentarnega filma se odraža predvsem pri načinu snemanju glasbenih nastopov (snemanje na lokaciji, snemanje zvoka v živo...) ♦ Snemanje resničnih ljudi in dejanskega dogajanja: nastopajoči so resnični glasbeniki takratnega obdobja, ki so v filmu izvajali pesmi iz svojega repertoarja. ♦ Občinstvo in nastopajoči se zavedajo prisotnosti kamere: direktni pogledi v kamero. ♦ Osredotočanje na družbeno temo: prikaz trka med ruralno srbsko provinco in mestom; glasbeniki igrajo rock glasbo, Džimi odpoje narodno zabavno pesem, ki jo občinstvo grobo izžvižga.	Za vsak pravilen odgovor 1 točka. (Možno je upoštevati tudi dodaten odraz, če je ustrezno utemeljen.)
Skupaj	10		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	2	♦ Peter vstane iz postelje, gre proti vratom, jih odpre in se znajde v dežju na nočni ulici.	Za pravilen odgovor do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	3	♦ Peter vstopi v fantazmo skozi vrata sobe, ki simbolno predstavljajo mejo med realnim in fantazijskim svetom. ♦ Z odsotnostjo reza hoče režiser pokazati, kako med realnostjo in fantazmo ni preloma, marveč se ena podaljšuje v drugo.	Za odgovor o vratih 1 točka. Za odgovor o odsotnosti reza do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	2	♦ Uporabljena je (časovna) elipsa, katere funkcija je ponazarjanje minevanja časa.	Za odgovor časovna elipsa 1 točka, za odgovor o minevanju časa 1 točka. Možno tudi: timelapse, časovni pretok, časovni preskok

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	2	♦ Risba prikazuje prazno ulico, ki se vizualno ujema s podobo Petrove fantazme – prazne nočne ulice.	Za odgovor do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ B ♦ D ♦ E ♦ F 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ples v dežju ♦ (Boštjan) Hladnik ♦ 1961 ♦ modernizma ♦ (»črna«) melodrama 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ko bom mrtev in bel ♦ Janko Bugarski ♦ Džimi Barka ♦ Dragan Nikolić ♦ petjem/krajo/priložnostno delo 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nosilni protagonist se z udeležbo na avdiciji želi prebiti iz srbskega podeželja v moderno mesto. ♦ S tem, ko bi postal del meščanske mladine, bi pridobil smisel svojega obstoja oziroma identiteto. ♦ Uspeh na avdiciji mu potencialno omogoča, da bi lahko v mestu tudi ostal. ♦ potrditev njegovega pevskega talenta ♦ želja po ekonomskem uspehu/denarju ♦ želja po slavi/uspehu/prepoznavnosti 	<p>Za odgovor prebiti se v mesto 1 točka.</p> <p>Za odgovor o identiteti do 2 točki.</p> <p>Za odgovor o možnosti obstanka v mestu 1 točka.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Neuspeh v Džimiju ustvari zavedanje, da se njegove sanje o uspešni pevski karieri ne bodo uresničile in da posledično v mestu ne more ostati. ♦ V reakciji se zazna, da v modernem mestnem okolju, kjer beograjska izobražena mladina posluša rock glasbo, narodno-zabavno glasbo in Džimijev namišljen talent nista zaželeni, sta celo prezirana. ♦ Zazna se napetost med urbano mladinsko subkulturo (mestom) in kulturo srbske province (podeželjem). 	<p>Za odgovor o zavedanju do 2 točki.</p> <p>Za odgovor o preziranosti do 2 točki.</p> <p>Za odgovor o napetosti do 2 točki.</p> <p>(Možno je upoštevati tudi druge odgovore, če so ustrezno utemeljeni.)</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ C ♦ D ♦ E 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Prvi poteka med šepetalcem, Petrom in Marušo. ♦ Drugi poteka med Petrom, Marušo in Petrovo blodnjo o ženski silhueti. ♦ Odnosi v prvem trikotniku: Maruša ljubi Petra, Peter jo zavrača, šepetalec ljubi Marušo. Ne Maruša, ne Peter, šepetalca ne jemljeta resno, ne kot ljubimca, ne kot tekmeca. ♦ Odnosi v drugem trikotniku: Gre za trikotnik med Petrom in resnično žensko (Marušo) in drugo sanjsko žensko (ženska silhueta). Maruša ljubi Petra, Peter jo zavrača. Peter je obseden z žensko silhueto iz svojih blodenj, ki mu niti ne predstavlja sanjske/idealne ženske, ampak zgolj neko »idejo ženske«, ki mu je bolj privlačna kot dejanska, realna ženska (Maruša). 	<p>Za pravilno opredelitev prvega trikotnika 1 točka</p> <p>Za pravilno opredelitev drugega trikotnika 1 točka.</p> <p>Za pravilno opredelitev odnosov prvega trikotnika do 2 točki.</p> <p>Za pravilno opredelitev odnosov drugega trikotnika do 2 točki.</p> <p>(Možno je upoštevati tudi drugačno interpretacijo odnosov drugega trikotnika, če je ustrezno utemeljena.)</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	4	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Liki v filmu so prikazani kot posamezniki. ♦ Prikazane so njihove želje in fantazme. ♦ Prikazana je njihova tesnoba. ♦ Prikazana je njihova zbeganost. ♦ Prikazan je njihov eksistenčni strah. ♦ Prikazano je njihovo trpljenje. ♦ Prikazana je njihova sumničavost. ♦ Prikazan je njihov dvom. ♦ Prikazani so njihova notranja stanja, subjektivne sanje, asociacije in podobe. ♦ ipd. 	Za vsak pravilen prikaz po 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ C ♦ D 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ B ♦ C ♦ E ♦ G 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1967 ♦ Jugoslaviji. ♦ »črni val« / jugoslovanski novi film ♦ Živojin Pavlović 	(Možen odgovor je tudi letnica 1968.)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	4	<ul style="list-style-type: none">♦ Ples v dežju♦ Peter♦ Miha Baloh♦ poučevanjem risanja/slikarstvom	

Skupno število točk IP 2: 74